

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 13 kwietnia 2022 r.

PS-II.431.3.5.2022

**Szanowna Pani
Irena Kasprzycka
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Grunwaldzka 6A
11-200 Iława**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie** ul. Grunwaldzka 6A, 11-200 Iława (REGON: 004450214; NIP: 744-00-04-945).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia, wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie nadzorowała **Pani Irena Kasprzycka**, która od dnia 1 stycznia 2004 roku pełni funkcję Dyrektora.

(dowód: akta kontroli:10.1, 10.10, 10.35, 10.39)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu - **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
 - legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 9 marca 2022 roku nr FK-IV.0030.145.2022 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie.
- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu;

- legitymacja służbowa nr 33/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 9 marca 2022 roku nr FK-IV.0030.144.2022 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie.

(dowód: akta kontroli: 6, 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 17 marca 2022 roku do 24 marca 2022 roku. Odnotowana została pod pozycją 1/2022 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie.

(dowód: akta kontroli: 9)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowanie ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolerów, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienie kontrolerów do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-V.431.3.5.2022.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za

kwartał IV 2020 oraz kwartał I, II i III 2021 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **1.323.558,50 zł (3389 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) wyniosły **566.738,86 zł**, co stanowiło 42,82% wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2021 roku – wyniosło **15.017.867,00 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
 - **50.514,97 zł** - w IV kwartale 2020 r.,
 - **93.244,92 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2021 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.

Organ właściwy- tj. Burmistrz Miasta Ława - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył łącznie w: IV kwartale 2020 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2021 roku kwotę **5.706,03 zł**.

(dowód: akta kontroli: 10.14, 10.19-10.21, 10.24, 10.30)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miasto Ława liczy ogółem 31.717 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Miasta Ława. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b i 8c oraz zgodnie z art. 12 ust.2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.). W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Burmistrza Miasta Ława. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie nadanego Uchwałą Nr XXIX/296/12 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 28 listopada 2012 roku zmienionego: Uchwałą Nr XLV/463/13 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 18 grudnia 2013r., Uchwałą Nr XLIX/500/14 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 29 kwietnia 2014r., Uchwałą Nr L/516/14 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 25 czerwca 2014r., Uchwałą nr V/24/15 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 22 stycznia 2015r., Uchwałą Nr VI/47/15 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 23 lutego 2015r., Uchwałą Nr XXIV/213/16

Rady Miejskiej w Ławie z dnia 25 kwietnia 2016r., Uchwałą nr XLII/350/17 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 19 czerwca 2017r., Uchwałą nr XVIII/198/20 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 24 lutego 2020r. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej – między innymi - stanowił, że „(...) § 5 Ośrodek realizuje zadania własne gminy i zadania zleczone gminie działając na podstawie obowiązującego prawa m.in. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.”

(dowód: akta kontroli: 10.11, 10.12)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie wprowadzony Zarządzeniem Nr 31/2020 z dnia 24 lipca 2020r. Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie – zmieniony Zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie Nr 44/2021 z dnia 31 grudnia 2021r. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący Regulamin organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 10.22, 10.23)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Według stanu na dzień rozpoczęcia kontroli, w strukturze organizacyjnej kontrolowanej jednostki funkcjonował Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych zajmujący się realizacją zadań wynikających m.in. z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były przez jednego pracownika, który bezpośrednio podlegał Kierownikowi Działu. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownik zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienie udzielone przez Burmistrza Miasta Ława - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z pisemnej informacji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie wynika, że wykonuje On zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu Organizacyjnego oraz upoważnień wydanych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownik realizujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał sporządzony wykaz.

(dowód: akta kontroli: 10.7, 10.8, 10.15, 10.17, 10.18, 10.33)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie mieści się przy ul. Grunwaldzkiej 6A w budynku wolnostojącym, jednokondygnacyjny. W niniejszym budynku znajduje się również Dzienny Dom Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Społecznej. W strukturze organizacyjnej Ośrodka wyodrębniony został Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych, który znajduje się na parterze budynku i zajmuje 6 pomieszczeń, których łączna powierzchnia wynosi ok. 94 m². Zadania objęte kontrolą realizuje 1 pracownik. W holu głównym budynku wyodrębnione zostały stanowiska do obsługi klientów jak również wyznaczono miejsce dla osób oczekujących na obsługę czy wypełnienie niezbędnych druków. Stanowisko pracy osoby realizującej kontrolowane zadania wyposażone jest w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W trakcie kontroli ustalono, że osoba realizująca kontrolowane zadania

wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów miała odpowiednie warunki pracy.

Budynek nie posiada barier architektonicznych. Wejście do budynku jest z parteru, usunięte zostały progi dzięki czemu łatwy jest dostęp do pomieszczenia głównego. Dodatkowo na parterze budynku zainstalowany został domofon, który umożliwia kontakt osobie z niepełnosprawnościami z pracownikiem pracującym na piętrze.

(dowód: akta kontroli: 10.29, 10.37)

Z informacji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie wynika, że wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe dłużników alimentacyjnych są przyjmowane bezpośrednio w pokoju pracownika realizującego kontrolowane zadania, kierownika działu lub na stanowisku wyznaczonym na holu głównym, gdyż nie ma możliwości wyodrębnienia innego wolnego pomieszczenia. Jednakże podczas wywiadów pracownicy starają się stworzyć warunki umożliwiające zachowanie poufności i ochrony danych osobowych.

Akta spraw wierzyciela i dłużnika alimentacyjnego przechowywane są w teczkach osobowych opisanych imieniem i nazwiskiem oraz adresem zamieszkania świadczeniobiorcy (pełnoletnia osoba uprawniona lub przedstawiciel ustawowy niepełnoletniej osoby uprawnionej) oraz dłużnika alimentacyjnego. Dokumentacja ułożona jest w teczkach okresami świadczeniowymi. Dodatkowo każdateczka opatrzona jest indywidualnym numerem klienta przyznawanym jednorazowo na cały okres pobierania świadczeń. Teczki przechowywane są w zamkniętej na klucz szafie, ułożone wg numerów klienta. Szafy te umieszczone są w pomieszczeniach biurowych zajmowanym przez pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych o Dodatków Mieszaniowych.

(dowód: akta kontroli: 10.34)

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2020 roku i w 2021 roku zawarte z Sygnity Spółka Akcyjna. Ustalono, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łławie pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 10.25, 10.26)

Zgodnie z art. 8a, art.28 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2057) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

- 1.BIG InfoMonitor (od lipca 2009r.)
- 2.Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej (od grudnia 2015r.)
- 3.ERIF Biuro informacji Gospodarczej S.A (od grudnia 2015r.)
- 4.Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A (od marca 2017r.)
- 5.Krajowy Rejestr Długów (od grudnia 2015r.)

W kontrolowanym okresie - mimo ciężącego obowiązku - danych gospodarczych nie przekazywano do Dun & Bradstreet Biuro Informacji Gospodarczej S.A. - wcześniej funkcjonującego pod nazwą Bisnode Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. Z dniem 1 grudnia 2021 roku biuro zakończyło działalność. Jednakże organ właściwy wierzyciela jest zobowiązany do przekazywania informacji gospodarczej wszystkim biurom znajdującym się w wykazie podanym przez Ministra właściwego do spraw gospodarki.

Z informacji uzyskanej od Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie wynika, że do Biur Informacji Gospodarczych skierowano zaległości 507 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 10.38)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 10.36)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie prowadził:

- **262 postępowania** administracyjne w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakończonych decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **11 postępowań** administracyjnych w sprawie ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem zakończonych wydaniem decyzji o ustaleniu nienależnie pobranych świadczeń oraz o zwrocie kwoty;
- **18 postępowań** administracyjnych w sprawie uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych (w tym: 13 postępowań zakończonych wydaniem decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się oraz 5 postępowań zakończonych wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie);
- **1 postępowanie** administracyjne związane z rozłożeniem na raty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu, zakończone decyzją orzekającą o rozłożeniu na raty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **1 postępowanie** administracyjne związane z umorzeniem nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zakończone decyzją o umorzeniu kwoty zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie: odroczenia terminu spłaty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o umorzenie należności, o których mowa w art.28 ust.1 pkt.1, 2 i 4 oraz art. 30 ust.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie podejmował działania wobec **338** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **243** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Łława,
- **95** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/ prezydent innej gminy.

Ponadto ustalono, że dla **17** dłużników alimentacyjnych nie można było określić organu właściwego - co uniemożliwiło podjęcie wobec nich działań.

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie wpłynął 1 wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz nie wpłynął żaden

wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 10.2-10.5, 10.9, 10.40-10.42)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie w okresie objętym kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikowi realizującemu kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 10.13)

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **15** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **6 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono **13** postępowań administracyjnych:
 - **8** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - **3** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji w sprawach związanych z ustaleniem nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- **2 sprawy** związane z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w zakresie dalszego podejmowania wobec niego działań, w których prowadzono **2 postępowania** administracyjne - zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

(dowód: akta kontroli: 10.13, 14-16)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Łława;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 10.13, 17, 18)

VII. Ustalone uchybienia:

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **Uchybienie powtarzalne występujące w znacznej liczbie:**

1/ W **1 przypadku**, co stanowiło **14,28 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego (7), nie podjęto dalszych czynności wynikających z art. 5 ust. 3b Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tj. nie skierowano wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Ustawy Kodeks karny.

Dotyczy decyzji: MOPS.740.000288.08.2021

(dowód akta kontroli 11.4, 16)

Skutek ustalonego uchybienia:

Niewykonanie czynności wobec dłużnika alimentacyjnego, określonych w art. 5 ust. 3b Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przyczyniło się do niepodjęcia działań dyscyplinujących dłużnika do spłaty zobowiązań z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- **Uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**

1/ W **1 przypadku**, co stanowiło **20 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących kierowania wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organu właściwego dłużnika (5) stwierdzono opieszałość w skierowaniu wniosków o których mowa w art. 3 ust. 5 pkt 2 Ustawy.

Dotyczy pisma: MOPS.FA.0701.10.2021 JD

(dowód akta: 11.10, 17)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na dzień rozpoczęcia kontroli nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia jednakże opieszałość w prowadzeniu czynności określonych w art. 5 ust. 5 pkt 2 Ustawy przyczynia się do opóźnienia prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

2/ W **6 przypadkach**, co stanowiło **50 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących podejmowania działań w stosunku do dłużnika alimentacyjnego jako organu właściwego dłużnika (12), stwierdzono opieszałość dotyczącą wzywania dłużnika alimentacyjnego na wywiad alimentacyjny i do złożenia oświadczenia majątkowego.

Dotyczy pisma: MOPS.FA.5321.8.2021.JD, MOPS.FA.5321.4.2021.JD, MOPS.FA.5321.36.2021.JD, MOPS.FA.5321.54.2021.JD, MOPS.FA.5321.71.2021.JD, MOPS.FA.5321.83.2021.JD

(dowód: akta kontroli: 11.3, 11.5, 11.11, 11.4, 11.14, 11.15, 18)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na dzień rozpoczęcia kontroli niniejsze uchybienie skutkowało opóźnieniem rozpoczęcia określonych ustawowo działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

3/ W **1 przypadku** – co stanowiło **6,66%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji (**15**) - stwierdzono opieszałość we wszczęciu postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych jak również opieszałość w prowadzeniu postępowania.

Dotyczy pisma nr MOPS.FA.5321.158.2021.JD i decyzji nr: MOPS.740.0000280.08.2021

(dowód: akta kontroli: 11.4, 16)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na dzień rozpoczęcia kontroli nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia, jednakże opieszałość w prowadzonym postępowaniu przyczynia się do opóźnienia dalszych działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

4/ W **1 przypadku**, co stanowiło **14,28 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących podejmowania działań w stosunku do dłużnika alimentacyjnego (7), wystąpiła opieszałość w realizacji dalszych działań m.in. skierowania wniosku o ściganie oraz wystąpienia z wnioskiem do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Dotyczy decyzji nr: MOPS.81277-000104/740/10/2020

(dowód akta kontroli 11.2, 16)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na dzień rozpoczęcia kontroli nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia jednakże opieszałość w prowadzeniu czynności określonych w art. 5 ust. 3b Ustawy przyczynia się do opóźnienia dalszych działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

5/ W **1 przypadku**, co stanowiło ok. **12,5%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami ustalającymi prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (8), w przypadku weryfikacji prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie odliczono kosztów uzyskania przychodu (odnosiło się to do dochodu uzyskanego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, na jaki ustalane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego). W trakcie kontroli udzielono instruktażu o prawidłowym wyliczaniu dochodów.

Dotyczy decyzji: MOPS.81277-000137/FA/10/2020

(dowód: akta kontroli:11.1, 11.13, 14)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

6/ W **1 przypadku** – co stanowiło **12,5%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami ustalającymi prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (8), ustalając dochód rodziny wnioskodawcy nie odliczono dochodu utraconego z roku bazowego.

Dotyczy decyzji: MOPS.81277-000076/FA/10/2020

(dowód: akta kontroli: 11.1, 11.6-11-9, 11.12, 14)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Podczas wykonywania czynności kontrolnych ustalono, że na realizację zadań zleconych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie ze środków własnych przeznaczył w okresie świadczeniowym trwającym od dnia 1 października 2020r. do 30 września 2021r. kwotę 5.706,03zł., co stanowiło 2,42% kwoty przeznaczonej na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych (art. 27 ust. 4 i 6 Ustawy). W świetle stwierdzonych licznych uchybień zasadnym byłoby zwiększenie kwoty środków własnych na działania wobec dłużników alimentacyjnych.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

1. Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych w zakresie kierowania wniosków o ściganie, o których mowa w art. 5 ust. 3b Ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.
2. Kierowanie, bez zbędnej zwłoki i opieszałości wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.
3. Wzywanie bez zbędnej zwłoki i opieszałości dłużników alimentacyjnych na wywiad alimentacyjny oraz do złożenia oświadczenia majątkowego.
4. Prowadzenie postępowań administracyjnych bez zbędnej zwłoki i opieszałości, a w szczególności w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się.
5. Podejmowanie bez zbędnej zwłoki i opieszałości działań wobec dłużników alimentacyjnych w zakresie kierowania wniosków o ściganie oraz zatrzymanie prawa jazdy, o których mowa w art. 5 ust. 3b Ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.
6. Zachowanie – w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie ustalania i weryfikacji prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego – określonych w przepisach prawa zasad obliczania dochodu, a w szczególności w zakresie odliczania kosztów uzyskania przychodu.
7. Zachowanie – w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego – określonych w przepisach prawa zasad obliczania dochodu, a w szczególności w zakresie dokonywania utraty dochodów z roku bazowego.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki**